

מבקר העירייה

דוח ביקורת בנושא

מוזיאון הרצליה לאומנות עכשווית

תוכן העניינים

3	1. מבוא.....
3	2. מטרות הביקורת.....
4	3. היקף וגבולות הביקורת.....
5	4. חוק המוזאונים ותקנותיו.....
9	5. נהלי עבודה.....
10	6. מוצגים במחסן המשק ובמשרדי העירייה.....
11	7. תקציב וניתוח הוצאות.....
15	8. הכנסות המוזיאון.....
24	9. אוסף פרופ' מיכאל אדלר.....
25	10. אגף החינוך של המוזיאון (מוז"ה).....

1. כללי

מוזיאון הרצליה לאומנות (להלן: "מוזיאון הרצליה") שהוקם בשנת 1965, הינו מוזיאון לאומנות עכשווית המציג אמנות בת-זמננו של אמנים ישראלים ובינלאומיים.

סעיף 249 (2) פקודת העיריות (נוסח חדש) קובע כי הרשות המקומית מוסמכת להקים, להחזיק ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שמועצת הרשות המקומית מוצאת שהם לתועלת הציבור. מתוקף סמכות זו החליטה עיריית הרצליה להקים את "מוזיאון הרצליה לאומנות".

חוק המוזיאונים, התשמ"ג-1983 (להלן: "חוק המוזיאונים"), מגדיר מוזיאון כ"מוסד שלא למטרות רווח שיש בו אוסף מוצגים בעל ערך תרבותי, המציג באופן קבוע את האוסף או חלק ממנו לציבור, ומטרת התצוגה היא חינוך, לימוד או עינוג".

המוזיאון ממוקם ברחוב הבנים 4 בסמוך למבנה בית יד לבנים. בשנת 2000 שילש המוזיאון את שטח התצוגה מ-1,000 מ"ר לכ-3,000 מ"ר בעזרת תרומה ממר יעקוב אלקוב תושב הרצליה. עפ"י אתר האינטרנט של המוזיאון "המוזיאון מתמקד בעיקר בעבודות אמנות המציגות נקודות מבט המתייחסות למצב החברתי והפוליטי, וזאת לצד עבודות המתייחסות לשיח הפנים אמנותי. המוזיאון משמש פלטפורמה לאמנים צעירים ותומך בביסוס מעמדו התרבותי של דור העתיד".

"בכל שנה מוצגות במוזיאון כ-50 תערוכות יחיד, בארבעה מחזורים של תערוכות, שהקונטקסט המאחד אותן הוא הרלוונטיות למתרחש במובן המקומי והאוניברסאלי כאחד. לא מדובר בתערוכה קבוצתית, אלא במצרך של נקודות מבט של אמנים שונים, פעולה המאדירה ומחזקת את האמירה של כל עבודה בפני עצמה, מרחיבה את הקונטקסט ופותחת אפיקים נוספים לפרשנות ולרבדים עמוקים יותר של משמעות". מוזיאון הרצליה הינו "מוזיאון מוכר" ומכוח זה כפוף להוראות חוק המוזיאונים ותקנותיו.

מימון פעולות המוזיאון מגיע משלושה מקורות עיקריים: השתתפות העירייה, תמיכות של משרדי ממשלה והכנסות עצמיות.

תקציב המוזיאון לשנים 2012 ו 2013 עמד על כ 2.5 מיליון ש"ח ו 3.1 מיליון ש"ח בהתאמה.

2. מטרת הביקורת

במסגרת הביקורת נבחנו תהליכי העבודה הנוגעים לניהול המוזיאון

הביקורת כללה בין השאר את הנושאים כדלהלן:

- עמידת המוזיאון בחוק המוזיאונים ותקנותיו.

- הטיפול באוסף המוזיאון.
- ניתוח הוצאות המוזיאון.
- הכנסות המוזיאון.
- סקירת מנגנוני הבקרה הדיווח והפיקוח ובהינתן נאותותן.
- להמליץ על צעדים הנגזרים ממצאי הביקורת.

3. היקף וגבולות הביקורת:

הביקורת התבססה על נתוני שנת 2013. הביקורת כללה שימוש בשיטות כדלהלן:

- סקירת נהלי המוזיאון דוחות פנימיים ותכתובות.
- שיחות וברורים עם מנהלים ועובדים.
- ביצוע בדיקות מבססות ובדיקות מדגמיות.
- ביצוע ניתוחים סטטיסטיים.

תגובת מנהלת מוזיאון הרצליה משולבת בגוף הדוח.

הביקורת התבססה על בדיקות מדגמיות ואין הכרח שתחשוף כל ליקוי אם קיים.

4. חוק המוזיאונים ותקנותיו

4.1 כללי

חוק המוזיאונים ותקנות המוזיאונים התשמ"ה-1984 שהותקנו על פיו (להלן: "תקנות המוזיאונים") קובעים הסדרים לניהולם התקין של מוזיאונים מוכרים. ההכרזה על מוזיאון הרצליה כמוזיאון מוכר מאפשרת קבלת תמיכות מגורמים ממשלתיים, ומטילה עליו חובות והגבלות כגון חובה להעסקת עובדים מקצועיים ובהם אוצר אחד לפחות, לשמר ולתחזק את המצגים, מינוי רשם, חובה לקטלג את המצגים לערוך ספירת מצאי ועוד.

נציין כי בישראל פועלים כ-200 מוסדות מוזיאוניים בתחומים שונים אולם רק 56 מוזיאונים הינם בעלי תואר מוזיאון מוכר וכפופים לחוק המוזיאונים ותקנותיו.

4.2 העסקת עובדים

המוזיאון הינו חלק אורגני מהעירייה, עובדיו מועסקים על ידה במישרין והנהלתו כפופה ישירות למוסדות העירייה.

תקנה 2 לתקנות המוזיאונים קובעת כי הנהלת המוזיאון תכין תקן המפרט את רשימת המשרות הנוצרות לתפעול המוזיאון. יצוין כי קביעת התקן הינה בסמכות הנהלת המוזיאון והעירייה.

תקן כח האדם שנקבע למוזיאון הינו 5 עובדים הכוללים את מנהלת המוזיאון, מנהלת אדמיניסטרטיבית, מזכירה, רשמת ואב בית.

בנוסף, מועסקים במוזיאון באמצעות חברת כח אדם אנשי שמירה וקופאים.

תקנה 3 לתקנות המוזיאונים קובעת כי הנהלת המוזיאון תמנה לפחות אוצר אחד, הממונה על שימור האוספים והכנת התצוגות במוזיאון.

במוזיאון הרצליה מועסקת המנהלת כאוצרת המוזיאון בהתאם לדרישות התקנות.

4.3 שימור מוצגים והצגתם

בתקנה 4 לתקנות המוזיאונים נקבע כי על הנהלת המוזיאון "לשמר את המוצגים שבו, הן בהיותם בתצוגה והן בהיותם באחסון, כך שלא ייגרמו להם נזקים פיזיים או ביולוגיים מידי אדם או בהשפעת האקלים, ובכלל זה עליה לדאוג, בין היתר, כי -

(1) כל מוצג יוחזק תמיד במיתקן מתאים בהתחשב בצורתו, במשקלו ובחומר שממנו הוא עשוי;

(2) הטמפרטורה, האור ואחוז הלחות יהיו תמיד בשיעור שיבטיח שהמוצגים לא ייפגעו...".

תנאי שימור המוצגים פורטו במסמך שהופץ על ידי המחלקה למוזיאונים ולאומנות פלסטית במשרד התרבות והספורט בו מפורטות הנחיות העוסקות בין היתר, בטמפרטורה, בלחות וברמת התאורה המומלצות בחדרי תצוגה ובמחסנים של מוזיאונים כדי שלא יוסב נזק ליצירות האמנות.

בדוח שנערך ע"י חברי וועדה מטעם המחלקה למוזיאונים ולאומנות פלסטית במשרד התרבות והספורט שביקרו במוזיאון ב- 14 בינואר 2010, נכתב לגבי מחסן המוזיאון:

" מחסן האוסף קטן ואינו נותן מענה מספק. בתוכנית שהוצגה בפני חברי הוועדה לקראת שנת 2011 יגדל שטח המחסנים באופן ניכר ואז תתאפשר גם הרחבת האוסף.

מומלץ להיערך לקראת המחסן ולהתייעץ עם מומחה לגבי אפשרויות השמשת החלל כמחסן מקצועי וחדשני לקליטת יצירות אומנות..."

"... בבדיקת תנאי הלחות והטמפרטורה ניכר ההבדל בין התנאים באולמות לבין אלה שבמחסן. מערכת מיזוג האוויר בכל אולמות התצוגה מתפקדת היטב, לעומת זאת קיימת בעיה במערכת הנפרדת המותקנת במחסן האוסף..."

מבירור שערכה הביקורת עולה כי בתקופת הסיור שערכו חברי הוועדה הנ"ל תוכנן להעביר את מחסן המוזיאון למתחם אחר אולם תוכנית זו בוטלה ולא קיימות חלופות למימושה.

במהלך סיור שערכה הביקורת במהלך חודש אוקטובר 2013 במחסן האוסף במוזיאון נמצא כי תנאי האחסון לא שונו מאז ביקורה של הוועדה מטעם המחלקה למוזיאונים ולאומנות פלסטית במשרד התרבות והספורט והליקויים שפורטו על ידה עדיין תקפים ולפיכך רמת שימור המצגים במחסן אינה מספקת.

המלצת הביקורת

- לפעול לשיפור תנאי אחסון פריטי אוסף המוזיאון במחסן האוסף, תוך עמידה במפרט שהוגדר על ידי הוועדה מטעם המחלקה למוזיאונים ולאומנות פלסטית במשרד התרבות והספורט הכולל התייחסות לתנאי טמפרטורה, לחות וכו'.

תגובת המבוקר

אכן נושא שימור המוצגים הינו נקודת התורפה של המוזיאון. מחסן האוסף קטן ואינו נותן מענה מספק, כפי שנרשם בדוח הוועדה של משרד התרבות. המחסן הנוכחי ששטחו 200 מ"ר נבנה בשנת 1975, ולא הוגדל מאז למרות שמספר עבודות האמנות שנוספו לאוסף גדל במאות אחוזים.

שני המקלטים הצמודים למחסן האוסף, שהיו אמורים להתווסף לשטח המחסן הקיים, נוכסו על ידי מל"ח (משק לשעת חירום) ושנים רבות אנו מחכים לפינויים כדי ליצר שם מחסן ראוי. חוסר מקום במחסן האוסף גורם לפיזור עבודות אמנות במחסני העירייה ובמחסנים נוספים, אשר אין בהם תנאי אחסון המיועדים ליצירות אמנות (מיזוג, לחות, מערכת פריצה), מצב המונע מאתנו קבלת עבודות חדשות לאוסף המוזיאון. ראוי, שכשמל"ח יפנה את המקלטים עם סיום בניית בית העירייה החדש, שני המקלטים יחזרו לשימוש בלעדי של המוזיאון, לצורך הרחבת מחסן האוסף.

4.4 הצגת מוצגים

תקנה 5 לתקנות המוזיאונים קובעת כי הנהלת המוזיאון תדאג להציג את המוצגים באופן שהציבור יוכל להפיק מהם את מירב התועלת בהתחשב במטרת התצוגה. בדוח חברי הועדה מטעם המחלקה למוזיאונים במשרד החינוך התרבות והספורט מיום 14 בינואר 2010 נאמר כי "יש הקפדה על תנאי תצוגה טובים לכל סוגי המדיה – חללים מיוחדים לתצוגת מיצבים גדולים, חדרי וידאו מצוינים וכו'. במרבית התערוכות לכל עבודה מלווה כיתוב, רמת התחזוקה נאותה" מסויר הביקורת עולה כי דברים אלו כוחם יפה גם למועד הביקורת. בנוסף, קיימים קטלוגים לכל תערוכה ואתר האינטרנט של המוזיאון כולל פרטים על העבודות המוצגות.

4.5 רישום המוצגים

תקנה 6 בתקנות המוזיאונים קובעת כללים לרישום מוצגים הנמצאים בידי המוזיאון בכל זמן נתון. התקנה קובעת כי ימונה רשם אשר יהיה אחראי על רישום המוצגים במוזיאון ויציין לגבי כל מוצג את תיאורו, שם בעליו, הדרך שבה הגיע למוזיאון, סימן מזהה שנקבע לו ותאריך הרישום. עוד נקבע שמוצג יירשם בעת כניסתו למוזיאון ובמועד הוצאתו. תקנה 7 קובעת כי מוצג שנמצא במוזיאון באורח קבע, בנוסף לאמור בתקנה 6 לעיל יקוטלג ויצולם בדרך שתזוהה אותו, תתעד את מצבו הפיזי ותכלול את הסימן המזהה שנקבע לו. בשנים האחרונות, החל משרד התרבות והספורט בהליך הטמעה של מערכת ניהול אוספים מרכזי (מנ"א) אשר אמורה לרכז את האוספים והפריטים המוצגים בכל המוזיאונים בארץ.

סקירת הליך רישום ותיעוד הפריטים במוזיאון הרצליה העלתה כי למועד עריכת הביקורת, המוזיאון נמצא בהליך מתקדם של תיעוד ומחשוב האוסף באמצעות תוכנת המנ"א על ידי רשמת ייעודית. הליך זה, אשר כולל זיהוי הפריטים, הערכתם וקטלוג שבמערכת ממוחשבת, טרם הושלם. יצוין כי מערכת זו, אמורה לקשר בין אוספי המוזיאונים בארץ ובאירופה.

4.6 ניהול רשימות מצאי

תקנה 8 בתקנות המוזיאונים קובעת כי הנהלת מוזיאון תנהל רשימת מצאי ותערוך מדי שמונה שנים רשימת מצאי מעודכנת של כל המוצגים הנמצאים ברשות המוזיאון. ספירת מצאי יצירות האומנות האחרונה התקיימה בשנת 1999 דהיינו לפני כ-13 שנה זאת שלא בהתאם להוראות תקנה 8. בימים אלה, כחלק מהליך מחשוב המוצגים, קטלוגם והערכתם מבוצעת ספירת מלאי נוספת. עם הפעלת המערכת הממוחשבת, מצאי יצירות האומנות ינוהל באופן ממוחשב, כל תנועה תתבטא במערכת באופן שיקל על עריכת ספירות מצאי.

המלצת הביקורת

- להקפיד על ביצוע ספירת מצאי של יצירות האומנות לפחות אחת ל 8 שנים כנדרש בתקנות.

5. נוהלי עבודה

הפעלתו של מוזיאון מוכר כפופה להוראות חוק המוזיאונים ותקנותיו הקובעות הוראות מיוחדות לניהול וטיפול במוצגים כמו גם נהלי דווח ועוד. במוזיאון קיימים נהלי חירום הכוללים נוהל סגירת מוזיאון, נוהל מערכת גילוי אש, מערכת למניעת פריצות וכ"ל. וכן נהלים המתייחסים להפקת תערוכה במוזיאון, אולם נהלים אלו אינם כוללים את כלל תהליכי העבודה הקשורים לפעילות המוזיאון. הנהלים אינם כוללים התייחסות לנושאים כמו ניהול הארכיון, אבטחה, מכירת כרטיסים, הוצאת פריטים מהמוזיאון, קבלת תרומות, תיעוד, הגדרת תפקידים, תחומי אחריות ועוד. כמו כן, נמצא כי הנהלים לא אושרו במערכת העירונית כנדרש ולא נושאים תו תקן של ISO כשאר נהלי העירייה.

המלצת הביקורת

- לפעול לכתיבת נהלי עבודה מפורטים לפעילות המוזיאון, אשר יכללו את כלל תהליכי העבודה התפעוליים וביניהם התקשרות עם מציגים, תהליכים כספיים, שמירה ואבטחה, אחסון, קבלת תרומות, השאלה, תיעוד ועוד.
- לאשר את נהלי המוזיאון על ידי העירייה ולפעול לקבלת תו תקן של ISO כמקובל בעירייה.

6. מוצגים במחסן המשק ובמשרדי העירייה

מצוקת המקום במחסן המוצגים הביאה את המוזיאון לאכסן 26 פסלים מאוסף המוזיאון במחסני המשק של העירייה. כמו כן, מספר ציורים מאוסף המוזיאון מוצגים במשרדי העירייה השונים.

ממצאים

- במהלך הביקורת נבדקו ע"י צוות המוזיאון הפסלים ותנאי אכסונם. הבדיקה העלתה כי 5 פסלים ניזוקו או שחלק מהאלמנטים המרכיבים אותם חסרים.
- תנאי האחסנה של הפסלים אינם מספקים. הפסלים עומדים בחלל פתוח, אין הפרדה בין הפסלים לבין שאר הפריטים המאופסנים במחסן.
- 15 ציורים מאוסף המוזיאון נמצאים במשרדי העירייה. למותר לציין כי ציורים אלו חשופים לאובדן ופגיעה ואינם מאופסנים בתנאי לחות ואור הנדרשים לצורך שימורם לאורך ימים.
- בעקבות הביקורת איתר צוות המוזיאון 7 ציורים. 8 ציורים עדיין לא אותרו. הביקורת טרם קיבלה את רשימת הציורים החסרים לאוסף המוזיאון.
- פריטים אלו מאוסף המוזיאון, הציורים והפסלים הנמצאים במחסן המשק ובמשרדי העירייה אינם מבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח הייעודית למוזיאון.
- אין לביקורת מידע בדבר מקור הציורים החסרים אולם יש להניח כי תלייתם במשרדי העירייה ללא תנאי האכסון המקובלים נוגדת את הסכם ההשאלה או התרומה.
- ליצירות אלו הנמצאים מחוץ לכותלי המוזיאון לא נערכה הערכת שווי באופן שהנזק שנגרם כתוצאה מהיעלמותם של היצירות אינו ידוע.

המלצות

- להימנע ככל הניתן מאכסון יצירות מאוסף המוזיאון מחוץ למחסני המוזיאון.
- במקרים בהם הוחלט לאכסן יצירות במשרדי העירייה או במחסן המשק יש לערוך הערכת שווי שתבטיח כי יצירות בעלות ערך לא יוצאו מכותלי המוזיאון. כמו כן יש לוודא כי אפסון יצירות אלו שלא בתנאים המקובלים אינו נוגד את ההסדרים שסוכמו עם התורמים.
- יש לפעול לאיתור היצירות החסרות באמצעות ברורים עם העובדים במשרדים בניסיון להתחקות אחר מקום הימצאותם.
- במקרה בו הוחלט להציג יצירות במשרדי העירייה יש ליידיע את העובדים על הימצאותם של היצירות מאוסף המוזיאון במשרדם ולבקש שיפעלו לשמירת היצירות.

7. תקציב וניתוח הוצאות

7.1 תקציב המוזיאון

מימונו של המוזיאון מגיע משלושה מקורות עיקריים: השתתפות העירייה, תמיכות של משרדי ממשלה והכנסות עצמיות.

להלן פרטים אודות הוצאות המוזיאון לשנים 2009 – 2013 ותקציב המוזיאון לשנת 2014:

2011	2012	2013	תקציב 2014	
795	881	900	925	משכורות
694	704	750	650	פעילות המוזיאון
853	678	1,223	1,362	אחזקה וכלליות
<u>230</u>	<u>95</u>	<u>280</u>	<u>280</u>	ביטוח
<u>2,572</u>	<u>2,358</u>	<u>3,153</u>	<u>3,217</u>	

מהנתונים עולה כי תקציב המוזיאון עלה בכ-25% משנת 2011 לתקציב שנת 2014 גידול של כ-645 אלפי ש.

חלק ניכר מהגידול נובע מהוצאות אחזקה וכלליות בעיקר הוצאות ניקיון. כפי שיפורט להלן תמיכת משרד התרבות במוזיאון נשארה קבועה באופן שהגידול בהוצאות מומן מקופת העירייה.

7.2 הוצאות ניקיון

הוצאות הניקיון עלו בחדות עם החלפת קבלן הניקיון. להלן פירוט הוצאות הניקיון בשנים 2010 - 2013 ותקציב 2014 הנתונים באלפי ש:

2010	2011	2012	2013	תקציב 2014
183	182	80	550	635

מהנתונים עולה כי הוצאות הניקיון בתקציב 2014 עלו פי 3.5 לעומת הוצאות הניקיון בשנים 2011-2010 בסכום של 452 אלפי ש.

ברור שערכנו העלה כי קבלן הניקיון הוחלף בשנת 2013 בעקבות מכרז שנערך.

במסגרת זו נעשתה הערכה של עבודות הניקיון הנצרכות בכל מבני העירייה ועל סמך הערכה זו נקבע התשלום לכל יחידה. אולם לא ניתן להתעלם מתוצאות ההליך: גידול של מאות אחוזים בעלויות הניקיון של המוזיאון. לדברי הנהלת המוזיאון, רמת הניקיון לא השתנתה מהותית בשנים האחרונות ומכאן המלצתנו לבחון שנית את אופן חישוב עלויות הניקיון במוזיאון.

המלצות

- לבדוק את אופן חישוב חיובי הניקיון של המוזיאון במטרה להפחית עלויות אלו לרמת העלויות של קבלן הניקיון הקודם.

ביטוח 7.3

פוליסת הביטוח של המוזיאון כוללת ביטוח מבנה בשווי של 50 מיליון ₪ וביטוח "דברי אומנות" עפ"י רשימה בשווי של 34,225 אלפי ₪. הביטוח הבסיסי מבוסס על ביטוח אוסף המוזיאון וכן ביטוח התערוכות המתחלפות בסכום של עד 1,050 אלף ₪ לתערוכה. במקרים בהם הנהלת המוזיאון מבקשת לבטח תערוכה ביותר מ-1,010 אלפי ₪ נדרשת תוספת לפוליסה הכרוכה בתוספת פרמיה. הפרמיה השנתית של ביטוח זה הינה כ-279 אלף ₪. הפוליסה כוללת דרישה לאמצעי אבטחה ומיגון הכוללים בין השאר: גלאי עשן, ציוד כיבוי, הנחיות אחסון שמירה ומיגון ואישור משירותי הכבאות.

ממצאים

– סכום הביטוח של אוסף המוזיאון אינו מבוסס על הערכת שווי באופן שיכול וסכומי הביטוח גבוהים מהנדרש.

להלן נתונים אודות פרמיית הביטוח לפוליסה הבסיסית בשנים 2012-2013:

תקופה	חברה	סכום ביטוח מבנה	סכום ביטוח פרטי אומנות	פרמיה כוללת
1.9.2011-31.8.2013	אליהו	50 מיליון	21,27 מיליון	199,969 ₪
1.1.2013-31.12.2013	מגדל	50 מיליון	34,22 מיליון	279,116 ₪

מהנתונים עולה כי סכום ביטוח אוסף האומנות עלה בכ-60%, מ-21 מיליון ₪ ל-34 מיליון ₪, זאת ללא שנוספו פריטים משמעותיים לאוסף וכאמור ללא הערכת שווי.

הפרמיה השנתית הכוללת גדלה בכ-40% מכ-200 אלף ₪ ל-280 אלף ₪, גידול של כ-80 אלף ₪.

לא קבלנו הסבר מניח את הדעת לסכום הביטוח שנקבע לאוסף המוזיאון ולסיבות שהביאו להגדלתו לסכום של יותר מ-34 מיליון ₪.

המלצות

- אנו ממליצים לפעול להתאמת סכום הביטוח המרבי לשווי האוסף שייקבע ע"י הערכת שווי.
- לבחון את העלייה בפרמיית הביטוח של המוזיאון ולפעול להפחתתה.

תגובת המבוקר

בימים אלו אנו מסיימים את הערכת שווי אוסף המוזיאון, שנעשה על ידי מעריכה מקצועית, הבקאה בהערכת עבודות אמנות. ממצאיה יוגשו בקרוב.

רכש 7.4

התקשרויות עם ספקים ורכישות ציוד מבוצעות על ידי המוזיאון בהתבסס על נהלי העירייה ותחת בקרה תקציבית של חשבונות אגף תרבות נוער וספורט (להלן תנו"ס).

במסגרת הביקורת נדגמו 3 התקשרויות שביצע המוזיאון בשנת 2013. להלן תוצאות בדיקתנו:

שם הספק	מהות	סכום / תאריך	הצעות מחיר	הזמנת עבודה מאושרת
אלה איתן	ייעוץ אסטרטגי	9.5.13 / 11,700	קיימות	קיימת
סוניגו	הובלה	19.6.13 / 10,133	קיימות	קיימת
מטלפרס	התקנת תערוכה	28.2.13 / 4,305	קיימות	קיימת

נמצא כי קיימת הקפדה על קבלת הצעות מחיר לכל התקשרות כנדרש בנהלי העירייה. כמו כן נמצא בדגימות שנערכו כי המנהלת האדמיניסטרטיבית של המוזיאון מפיקה הזמנת עבודה דרך תוכנת האוטומציה, הזמנה זו מאושרת על ידי נציגת הגזברות והנהלת אגף תרבות נוער וספורט ומועברת לאישור מורשי החתימה בעירייה.

במסגרת הביקורת נסקרו כרטיסיות הוצאות האחזקה כגון אחזקת מערכות המולטימדיה, הובלות, התקנות ותיקונים לא אותרו פעולות והוצאות חריגות בהיקפים ובסכומים.

7.5 קופה קטנה

במוזיאון קיימת קופה קטנה בה מוחזקים 600 ₪. סך ההוצאות מהקופה הקטנה מסתכם בכ- 6,000 ₪. מדי חודש, מבוצעת התאמת קופה והפקדת הקבלות בגזברות העירייה. במסגרת הביקורת נערכה ספירה של הכספים בקופה ונמצא כי סכום הקבלות והמזומן עמדו על סך של 600 ₪. כמו כן, נמצאה טבלה מרכזת בה פורטו ההוצאות כמו כיבוד, חניה, וכו' אשר תאמו לסכומי הקבלות שבקופה.

8. הכנסות המוזיאון**8.1 כללי**

פעולות המוזיאון ממומנות מארבעה גורמים כאשר בנוסף קיימת פעילות ענפה באמצעות אגף החינוך של המוזיאון להלן (מוז"ה) הפועל במסגרת עמותת בית פוסטר.

להלן פירוט גורמי המימון:

1. עיריית הרצליה – קופת העירייה נושאת בחלק הארי של מימון פעילות המוזיאון. המוזיאון שוכן במבנה עירוני, התקציב לאחזקת המוזיאון וכן שכר העובדים משולם ע"י העירייה.
 2. תמיכת משרד התרבות – משרד התרבות מעניק תמיכה שנתית בגובה של כ-260 אלפי ש"ח למימון פעילות המוזיאון.
 3. העמותה למען מוזיאון הרצליה – תמיכת העמותה במוזיאון מתמקדת במימון טיסות האומנים ושהייתם בארץ וכן במימון פרויקטים המיועדים למוזיאון. העמותה אינה מעבירה כספים ישירות לעירייה לצורך מימון פעולות למוזיאון.
 4. דמי כניסה – הכניסה למוזיאון כרוכה בתשלום של 10 ש"ח. הכנסות אלו זניחות ביחס לתקציב המוזיאון.
 5. מוז"ה – אגף החינוך של המוזיאון פועל במסגרת בית פוסטר. ההכנסות מהדרכת תלמידים וקבוצות וכן עריכת חוגים נרשמים בחשבונות עמותת בית פוסטר המשלמת את שכר המדריכים.
- כדי לאפשר למוזיאון לתכנן את צעדיו, התקציב למוזיאון נקבע ללא תלות בדמי הכניסה או בתמיכת משרד התרבות. דמי הכניסה כמו גם תמיכת משרד התרבות מופקדים בחשבונות העירייה.
- להלן פירוט מקורות מימון פעילות המוזיאון בשנים 2011 – 2013. הנתונים באלפי ש"ח:

2011	2012	2013	
2,256	2,028	2,859	עיריית הרצליה
276	268	264	משרד התרבות
40	63	30	דמי כניסה
<u>2,572</u>	<u>2,358</u>	<u>3,153</u>	סה"כ

מהנתונים עולה כי בשנת 2013 חלק העירייה במימון פעילות המוזיאון הגיע לכ-90%.

כמו כן, תמיכת משרד התרבות הינה ברמה קבועה של כ-260 אלפי ש"ח בשנה.

8.2 תמיכת משרד התרבות

מידי שנה נשלחת בקשה מהמוזיאון לקבלת תמיכה ממשרד התרבות והספורט בהתאם לחוק יסודות התקציב.

המבחנים לחלוקת כספי התמיכות במוסדות תרבות בתחום המוזיאונים לשנת 2013 מתבססים על מספר פרמטרים, כדלהלן:

משקל	משתנה
40%	הכנסות
20%	הצוות המקצועי
10%	שטחים
20%	איכות
5%	תרומה לקהילה
5%	שת"פ
100%	סה"כ

המוזיאונים המוכרים סווגו לארבעה קבוצות על בסיס פרמטרים אלו כאשר הפרמטר של מספר המבקרים בתשלום ומספר המבקרים המודרכים נקבע כדלהלן:

קבוצת מוזיאון	מבקרים מודרכים	מבקרים בתשלום
ד'	3,000	7,500
ג'	20,000	42,000
ב'	50,000	130,000

על בסיס הנתונים שמסר המוזיאון בבקשות התמיכה לשנים 2012 – 2013 שויך המוזיאון לקבוצה ג' ואכן באתר האינטרנט של משרד התרבות והספורט מסווג מוזיאון הרצליה לקבוצה ג' לצורך קביעת סכום התמיכה.

כפי שיובהר להלן מספר המבקרים בתשלום שדווח במסגרת בקשות התמיכה אינו משתקף בנתוני ההכנסות של המוזיאון.

להלן ריכוז הנתונים שנכללו בבקשות התמיכה הנוגעים למספר המבקרים בתשלום:

2012		2013		
סה"כ מבקרים	מבקרים מוזרכים	סה"כ מבקרים	מבקרים מוזרכים (1)	
15,759	3,995	15,250	4,350	מבוגרים בודדים
8,597	4,020	9,266	4,560	מבוגרים קבוצות
10,788	3,550	9,400	1,100	מבקרים במימון עקיף (2)
35,144	11,565	33,916	10,010	סה"כ מבקרים דרך המוזיאון
10,176	10,176	10,185	10,185	מבקרים דרך אגף החינוך-מוזה
45,320	21,741	44,101	20,175	סה"כ מבקרים

הערות

- (1) מבקרים מוזרכים – מבקרים במוזיאון שקיימו בו סיור מודרך או פעולות מודרכת בידי צוות המוזיאון שנמשך 45 דקות לכל הפחות.
- (2) מבקרים במימון עקיף – מבקרים שתורם או גוף כלשהו מימן את ביקורם (כגון: בנק הפועלים, קרן ירושלים, ישראלכרט, ויזה).

ממצאים

מבקרים דרך אגף החינוך. מוז"ה

המבקרים דרך אגף החינוך (מוז"ה) 10,185 מבקרים בשנת 2013, הינם בעיקרם תלמידים וקבוצות מאורגנות המקבלות הדרכה תמורת תשלום.

במסגרת הביקורת נבחנו הכנסות אגף החינוך ונמצא כי הינם תואמות את מספר המשתתפים שדווחו לצורך קבלת התמיכה, בידי הביקורת רשימה מפורטת של הקבוצות מספר המשתתפים בכל קבוצה והתשלום בגינם.

מבקרים בתשלום ישירות למוזיאון

בניכוי המבקרים דרך אגף החינוך נכללו בבקשת התמיכה כ-33,916 מבקרים בתשלום שהגיעו ישירות למוזיאון בשנת 2013.

במסגרת הביקורת לא נמצא שיקוף של הכנסות אלו בספרי העירייה.

חישוב מספר המבקרים בתשלום שהגיעו ישירות למוזיאון, חישוב המתבסס על הכנסות המוזיאון בפועל, מצביע על 3,163 מבקרים בתשלום בשנת 2013, זאת לעומת דווח של 33,916 מבקרים בתשלום בבקשות התמיכה.

להלן פירוט אופן חישוב מספר המבקרים בהתאם להכנסות המוזיאון :

<u>2012</u>	<u>2013</u>	
61,890	31,630	סה"כ הכנסות מדמי כניסה
10 ₪	10 ₪	דמי כניסה
<u>6,189</u>	<u>3,163</u>	מבקרים בתשלום

- דיווח המוזיאון כולל 15,250 מבוגרים בודדים בתשלום. כאמור הכנסות המוזיאון מצביעות על 3,163 מבקרים בודדים בתשלום.
- דיווח המוזיאון כולל 9,266 מבוגרים שהגיעו בקבוצות. ממצאינו מעלים כי אין כל הכנסות מקבוצות המגיעות ישירות למוזיאון (שלא באמצעות אגף החינוך).
- דיווח המוזיאון כולל 9,400 מבקרים שהגיעו במימון עקיף של גופים שונים כגון קרן ירושלים וחברות כרטיסי האשראי. בספרי העירייה אין כל הכנסות מגופים מסוג זה.
- דיווח המוזיאון כלל 10,010 מבקרים בתשלום שקבלו הדרכה דרך המוזיאון אולם גם נתון זה אינו מקבל ביטוי בספרי העירייה. המוזיאון אינו מעסיק מדריכים וכאמור אין שיקוף להכנסות מפעילות הדרכה. הדרכת קבוצות בתשלום מתבצעת ע"י אגף החינוך של המוזיאון, קבוצות אלו דווחו בנפרד בבקשת התמיכה.

מנהלת המוזיאון מסרה לביקורת כי נתונים אלו נכללו בבקשה לתמיכה כדי לעמוד בתנאי הזכאות לקבלת התמיכה. ואכן כפי שפורט לעיל הכללת המוזיאון בקבוצה ג' מחייבת עמידה בסף של 42,000 מבקרים בתשלום ו-20,000 מבקרים שקבלו הדרכה. כאמור, המוזיאון דווח על 44,101 מבקרים בתשלום ו-20,175 מבקרים שקבלו הדרכה.

אין צורך להכביר מילים על החומרה של דיווח נתונים לא נכונים במטרה להוציא ממוסדות המדינה תמיכות שלא כדין.

הדברים אינם מתיישבים עם עקרונות המינהל התקין ומקומם לא יכירם בכל ארגון ציבורי או פרטי.

אנו סבורים כי אין להשלים עם תופעות מסוג זה, במיוחד בארגון שחרט על דגלו את עקרונות המינהל התקין, טוהר המידות, היושר והאמינות.

המלצה

- לפנות למשרד התרבות והספורט בבקשה לתקן את בקשות התמיכה בהתאם לנתוני המבקרים בפועל.

תגובת המבוקר

הועבר דוח מתקן לפי נתוני המבקרים בפועל, למחלקה למוזיאונים במשרד התרבות. הדוח יועבר לדיון במועצת המוזיאונים ולהחלטה באם לאשר למוזיאון אי עמידה באחד מתנאי הסף של קבוצה ג' לשנת 2014 (על פי נתוני שנת 2013), אליה משתייך המוזיאון.

על פי הנתונים ביקרו 3163 מבוגרים בודדים בתשלום כשהתקבולים הועברו לעירייה ו-157 מבוגרים בקבוצות בתשלום, כאשר התקבולים הועברו לעמותה למען מוזיאון הרצליה.

הדיווח של 9400 מבקרים הינו במסגרת מימון עקיף של בנק הפועלים לעמותה למען מוזיאון הרצליה, בחול המועד פסח 2013.

דוות להנהלת העירייה 8.3

בשנת 2012 דווחה מנהלת המוזיאון להנהלת העירייה על פעולות המוזיאון. במסמך זה דווח כי בשנה זו ביקרו כ-50,000 מבקרים במוזיאון (בתשלום ושלא בתשלום).

בדוח הפעולות לצורך קבלת התמיכה דווח כי בשנת 2012 היו כ-3,000 מבקרים ללא תשלום.

להלן חישוב מספר המבקרים במוזיאון בשנים 2013 ו 2013 עפ"י נתוני ההכנסות:

הערות	2012	2013	
עפ"י הכנסות המוזיאון	6,189	3,163	מבקרים בתשלום
עפ"י הערכת המוזיאון	3,000	4,000	מבקרים ללא תשלום
עפ"י דיווח מוז"ה	10,176	10,185	מבקרים דרך אגף החינוך
	19,365	17,348	סה"כ מבקרים שנת 2012

מספר המבקרים שדווח להנהלת העיר גבוה בפי 2.5 ממספר המבקרים בפועל, המוערך על ידנו בכ-19 אלף מבקרים בלבד.

יכול שדיווח זה שימש בסיס לקבלת החלטות בדבר תקצוב המוזיאון ע"י העירייה או אופן פעילותו. דיווח נתונים לא נכונים להנהלת העירייה פגע ביכולת לשפר ולהנגיש את המוזיאון לקהלים נוספים ולהגדיל בכך את מספר המבקרים.

המלצה

– לנוכח מספר המבקרים בפועל, אנו ממליצים לערוך דיון במטרה לחשוף את המוזיאון בפני קהלים נוספים.

8.4 דמי כניסה

8.4.1 כללי

תקנות 16 ו-17 לתקנות המוזיאונים קובעות כי "הנהלת המוזיאון רשאית לקבוע דמי כניסה תוך מתן הנחה לשוטרים וחיילים, תלמידים ונוער, גמלאים ואוכלוסיות נוספות כפי שתקבע לנכון".

תעריף דמי הכניסה נקבע ל-20 ₪ כאשר ניתנת הנחה של 50% לכל המבקרים באופן שהכניסה כרוכה בתשלום של 10 ₪. פטור מתשלום ניתן לנוער עד גיל 19, הורים שכולים, עיתונאים, חיילים וחברי האיגוד הישראלי לשימור נכסי תרבות.

8.4.2 תעריף דמי הכניסה

תעריף דמי הכניסה נקבע לפני שנים ומאז לא עודכן, לדברי המנהלת האדמיניסטרטיבית לא נערך דיון בנושא זה בשנים האחרונות.

ההכנסות מדמי כניסה הסתכמו בשנת 2013 בכ-30 אלפי ש"ח המהווים כ-1% מתקציב המוזיאון.

המלצה

- לנוכח מיעוט המבקרים אנו סבורים שיש מקום לשקול ביטול דמי הכניסה לתושבי הרצליה ובכך להנגיש את תוצרי המוזיאון לקהל הרחב. עבור הדרכה יגבה תשלום באמצעות אגף החינוך של המוזיאון.

8.4.3 דמי כניסה בקרות

בכניסה למוזיאון נמצא מאבטח שתפקידו בין השאר להפנות את הנכנסים לדלפק הקופאי לצורך תשלום דמי הכניסה.

כנגד תשלום דמי הכניסה מנפק הקופאי כרטיס כניסה מפנקס קבלות, למבקרים הנכנסים חינם כגון בני נוער לא מנופק כרטיס.

ממצאים

- בדיקה שערכנו העלתה כי הפנקסים ממוספרים, במסגרת הביקורת נבדקו הפנקסים מינואר 2013 ועד דצמבר 2013. נמצא כי קיים רצף וכי סך הפנקסים תואם את ההכנסות בספרי העירייה.
- בבדיקה שנערכה במהלך הביקורת נמצאו בידי הקופאי שני פנקסים ובנוסף קיים במשרד המוזיאון פנקס נוסף שטרם נמכר במלואו. לצורכי בקרה ופיקוח אנו ממליצים להקפיד על מכירת פנקס מלא לפני פתיחת פנקס נוסף למכירה.
- עם פתיחת המשמרת חותם הקופאי על קבלת סכום הכסף בקופה המשמש כעודף. בסוף המשמרת מעביר הקופאי את התקבולים בקופה יחד עם שוברי הכרטיסים שנמכרו ומבוצעת התאמה לתקבולים בקופה. בקרה נוספת מבוצעת על ידי הגזברות בעת ההפקדה בקופת העירייה.
- במסגרת הביקורת נבדק הפדיון היומי במהלך חודש אוקטובר 2013 ונמצא כי קיימת התאמה בין רישומי ההכנסה לבין סכום הכסף שמופקד בקופת העירייה.
- במוזיאון לא מתבצעת בקרה על המבקרים, לא קיימת פונקציה הבודקת כי כל הנכנסים לשטח התצוגה רכשו כרטיסים וכי לכל הרוכשים ניתנה קבלה כנדרש.
- בקרה מסוג זה תבטיח כי כל הנכנסים רכשו כרטיסים וכי הקופאי ניפק כרטיס בגין כל תשלום שהתקבל.

– מבקרים הזכאים לכניסה ללא תשלום לא מקבלים כרטיסים, בדרך זו איבד המוזיאון את היכולת לנתר את מספר המבקרים ולא ניתן לבקר את מכירת הכרטיסים בידי הקופאי.

המלצות

- להקפיד כי מכירת הכרטיסים תיערך מפנקס אחד ולא ממספר פנקסים במקביל באופן שיאפשר בקרה הדוקה על הכרטיסים שנמכרו.
- להפיק כרטיסים ללא תשלום שיחולקו למבקרים הזכאים לכניסה חינם באופן שיאפשר בקרה על הליך מכירת הכרטיסים.
- לבחון קיום פונקציה נוספת בכניסה למוזיאון שתוודא כי בידי כל הנכנסים כרטיסי כניסה.

8.4.4 כניסה ללא תשלום

מחירון הכרטיסים כולל רשימה של אוכלוסיות הזכאיות לכניסה חינם כדלהלן:

- ילדים ובני נוער עד גיל 19.
 - הורים שכולים.
 - עיתונאים.
 - חיילים.
 - חברי האיגוד הישראלי לשימור נכסי תרבות.
- המוזיאון דיווח כי בשנת 2013 היו כ-4,000 מבקרים ללא תשלום בעיקר באירועי הפתיחה של התערוכות.
- משיחה עם מנהלת המוזיאון עולה כי קיימים קבוצות שביקרו במוזיאון ללא תשלום. בידי הביקורת אין נתונים אודות מספר הקבוצות וזהות המבקרים.
- אנו סבורים שיש מקום לקבוע במסגרת של נוהל אלו קבוצות זכאיות לכניסה חינם, ובאלו נסיבות. כמו כן יש לקבוע מדרג אישורים לכניסת קבוצות ללא תשלום למוזיאון ולתעד ביקורים אלו לצורכי בקרה ופיקוח.

המלצה

- לקבוע בנוהל אלו קבוצות זכאיות לכניסה חינם למוזיאון ובאילו נסיבות, ואת מדרג האישורים לכניסת קבוצות ללא תשלום.
- לנהל רישום של הקבוצות שביקרו ללא תשלום במוזיאון לצורכי בקרה ופיקוח ודיווח.

8.5 העמותה למען מוזיאון הרצליה

ליד המוזיאון פועלת עמותה פרטית בשם "העמותה למען מוזיאון הרצליה" שהוקמה ב- 1984. העמותה אינה מעבירה כספים באופן ישיר לעירייה לטובת המוזיאון. תמיכתה מתבטאת במימון ישיר של פעילויות הקשורות בהפקת התערוכות ובאירוח אמנים מחו"ל המציגים במוזיאון. מסקירת הדוח הכספי של העמותה לשנת 2012 עולה כדלהלן:

- מטרת העמותה הינה "הפעלת מוזיאון הרצליה לאומנות עכשווית וכן הפעלת פעילויות בתחום האומנות".
- לעמותה אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (זיכוי ממס הכנסה בשל תרומות).
- לעמותה אין עובדים בשכר.
- היקף ההכנסות של העמותה, בעיקר תרומות, הסתכם בשנת 2012 בכ- 335 אלפי ₪.
- היקף הפעולות של העמותה, בעיקר הפקת תערוכות קטלוגים ופעילות קהילתית, הסתכם בשנת 2012 בכ- 387 אלפי ₪.

9. אוסף פרופ' מיכאל אדלר

ב 28 בדצמבר 2004, נחתם הסכם בין העירייה לבין פרופ' מיכאל אדלר מניו יורק על פיו יתרום פרופ' אדלר אוסף יצירות אומנות למוזיאון וכן כספים למימון רכישת יצירות חדשות לאחר מותו.

פרופ' מיכאל אדלר (להלן התורם) נפטר ביום 30 ביולי 2013.

להלן עיקרי הסכם התרומה שנחתם עם פרופ' אדלר ז"ל:

- העברת אוסף האומנות תבצע בשני שלבים. השלב הראשון עד תום שנת 2005 והשלב השני לאחר מות התורם. החוזה כולל רשימה של יצירות שיועברו עד תום שנת 2005 ורשימה של יצירות האמורות להתקבל לאחר מותו של פרופ' מיכאל אדלר.
 - בהסכם נקבעו תנאים להצגת האוסף תחת שמו של התורם. הוראות למקרה בו יבחר המוזיאון שלא להציג את האוסף וכדומה.
 - בנוסף לאוסף, כולל ההסכם רשימה של חשבונות בנק וכן סכומים מפוליסת הביטוח של התורם המיועדים לטובת רכישת יצירות נוספות לאחר מותו של התורם.
- עם היוודע מותו של פרופ' אדלר יצרה המנהלת האדמיניסטרטיבית של המוזיאון קשר עם בת זוגתו וב-5 בנובמבר 2013 קיבלה את פרטי עו"ד המטפל בעיזבון.
- פרטי עו"ד נשלחו למחלקה המשפטית של העירייה, אולם למועד עריכת הדוח מרץ 2014 לא נוצר קשר עם עו"ד המטפל בקיום הצוואה וניהול העיזבון של פרופ' אדלר. אנו סבורים כי תחום זה של תרומה מעיזבון ראוי לו שיטופל בידי עו"ד המתמחים בהוראות החוק הרלוונטיות בארה"ב.
- למותר לציין כי השהוי בהצגת ההסכם למנהלי העיזבון יכול ויפגע בזכויות המוזיאון לקבלת התרומה.

המלצות

- לשקול העברת הטיפול בתרומת האוסף לעו"ד המתמחה בתחום זה של תרומות מעיזבון בארה"ב.
- לפנות לאלתר לעו"ד המפקד על ניהול עזבון התורם ולהציג בפניו את הסכם התרומה.

תגובת היועצת המשפטית

1. הנושא נמצא במעקב.
2. עדיין לא ברור האם העירייה אחד מבין המוטבים בצוואה.
3. בשלב זה נעשה ניסיון ליצור קשר עם עו"ד שאמור להתמנות כמנהל עזבון, ולבדוק האם מונה כבר, והאם העירייה היא אחד מבין המוטבים.
4. ככל שיתבהר המצב העובדתי, ובהתאם לכך, יתכן שיהיה מקום לפנות לעו"ד המתמחה בדיני עזבונות זרים (חלק מהעיזבון מצוי בלונדון).

10. אגף החינוך של המוזיאון (מוז"ה)

10.1 בללי

המוזיאון כולל את אגף החינוך (מוז"ה) המופקד על קיום סיורים מודרכים חוגים וסדנאות לבני נוער ולמבוגרים. מוז"ה פועלת במסגרת "עמותת בית פוסטר". להלן תחומי הפעילות של אגף החינוך בשנת 2013:

- בשנת 2013 ביקרו במוזיאון 9,077 תלמידים (בנוסף ל- 612 מלוויים) ב-443 קבוצות, מילדי גן ועד לתיכונים. חלק מפעילות זו הינו במסגרת פרויקט "מצוינות לכל באומנות" במסגרתו מבקרים תלמיד הגיל הרך בעיר במוזיאון.
 - בשנת 2013 התקיימו 16 חוגים בהשתתפות 166 בני נוער ומבוגרים. כמו כן התקיימו פעילויות חד פעמיות כגון: כיתת אומן, פעילות משפחתית וכדומה, בהשתתפות של 135 משתתפים וכן ימי עיון והשתלמויות למורים.
 - בחופשת הקיץ ובחופשת פסח הפעילה מוז"ה קייטנות בהם השתתפו 135 ילדים.
- אגף החינוך במוזיאון מעסיק מדריכים על בסיס שעתי לצורך הדרכת הקבוצות וקיום הסדנאות וימי העיון. למעשה כל קבוצה המעוניינת בהדרכה או פעילות במוזיאון מופנית לאגף החינוך.

מוז"ה מצויה תחת פיקוח ואחריות של שלושה גופים כדלהלן:

- המוזיאון - מתוקף חוק המוזיאונים, מוז"ה מהווה חלק בלתי נפרד מהמוזיאון ומצויה תחת אחריותו המקצועית של המוזיאון.
- מחלקת תנו"ס בעירייה - מעצם היותו של המוזיאון גוף עירוני, כפופה מוז"ה מנהלית למחלקת תנו"ס בעירייה.
- בית פוסטר - מוז"ה פועלת באמצעות עמותת בית פוסטר המרכזת את כלל הפעילות הכספית של מוז"ה ומספקת תמיכה לוגיסטית והתנהלותית בכל הקשור להפעלת החוגים, הקייטנות ושאר הפעילויות ולפיכך כפופה גם להנהלת עמותת בית פוסטר.

10.2 פעולות מוז"ה

כאמור, הפעילות של מוז"ה מתנהלת תחת המטרייה של מתנ"ס בית פוסטר. מערכת החוגים, התשלום למדריכים וגביית דמי ההשתתפות מנוהלים במערכת של מתנ"ס בית פוסטר ובהתאם לנהלי המתנ"ס. במסגרת הביקורת לא נבחנו נושאים אלו. המסגרת לבדיקתם הינה בבחינת פעילות עמותת בית פוסטר.

פעולות אגף החינוך (מוז"ה) ממומנת בעיקרה מדמי ההשתתפות. תרומת העירייה הינה תשלום שכרה של מנהלת המוז"ה הכלול בתקציב השכר של המוזיאון ותקציב של 80 אלף ש"ח בשנת 2013 לפיתוח תכנים.

בהקשר זה נציין כי קיים מימון עקיף של פעילות מוז"ה באמצעות פרויקט "מצוינות לכל באומנות". הוצאות אגף החינוך (מוז"ה) הינם בעיקרם שכר המדריכים ורכישת חומרי יצירה. להלן היקף הפעילות הכספית של אגף החינוך לשנים 2010-2013;

שנה	סה"כ היקף פעילות
2010	₪ 846,593
2011	₪ 781,200
2012	₪ 796,474
2013	כ-800,000 ₪

- בשנת 2014 צמצמה העירייה את התקציב המופנה לפיתוח תכנים מ-80 אלפי ₪ ל-60 אלפי ₪.
- המדריכים העוסקים בהדרכת הקבוצות ובהנחיית הסדנאות מועסקים על בסיס שעותי העבודה עם מוסדות החינוך כמו גם העובדה שהמוזיאון סגור לפרקים לרגל החלפת התערוכות אינו מאפשר רצף תעסוקתי וגורם לתחלופה רבה.

אגף החינוך במוזיאון מהווה את השער העיקרי דרכו עוברים חלק ניכר מהמבקרים במוזיאון. להערכתנו בשנת 2013 כ-60% מהמבקרים במוזיאון הגיעו דרך אגף החינוך. מטרת הקמת המוזיאון כפי שמובאת באתר האינטרנט של המוזיאון הינה "להציג בפני הציבור הרחב את מיטב עבודות האומנות... אנחנו שואפים להגיע לקהלים מגוונים, החל מהגילאים הצעירים ביותר, כדי לחנך לערכים של תרבות, חופש ואסתטיקה התורמים לשיפור איכות חיינו".

אין ספק כי הגשמת מטרות אלו עוברת דרך חיזוק וטיפוח אגף החינוך של המוזיאון הפועל במגוון דרכים לחשוף קהלים חדשים לאומנות בכלל ולתכני המוזיאון בפרט. אגף החינוך כולל תשתית של כוח אדם מקצועי, ניסיון עשיר בהדרכות, בהפעלת סדנאות ופעילויות שונות וקיים בו מאגר של תכנים מקצועיים המהווים את התשתית להגדלת מספר המבקרים במוזיאון וחשיפתו לקהלים חדשים. בהקשר זה נציין כי העירייה משקיעה באופן ישיר במוזיאון כ-2.9 מיליון ₪. לדעתנו, הקצאת חלק זעיר מתקציב זה לטובת פעילות אגף החינוך תוכל להביא מבקרים נוספים שייהנו מהשקעה זו.

המלצות

- לשקול הפניית חלק מתקציב המוזיאון לתמיכה במערכי התוכן וההדרכה של אגף מוז"ה במטרה להגדיל את החשיפה של המוזיאון לקהל הרחב.
- לשקול עריכת תוכנית להדרכות סדנאות ופעילויות שיביאו להגדלת מספר המבקרים במוזיאון.
- ללוות תוכנית זו בפרסום באופן שיחשוף את פעולות אגף החינוך והמוזיאון לקהלים חדשים.
- אנו סבורים שהעסקת כוח האדם המקצועי במסגרת של עריכת תכנים וביצוע פעילויות תיתן מענה לחוסר ברצף התעסוקתי למדריכי המוזיאון ותצמצם את תופעת תחלופת המדריכים.